

BESLUT

Datum för beslut:
2025-05-27

Diarienummer:
HS-2025-1323 1.4.

Inriktningsbeslut om framtidens lärmiljöer på KTH

Beslutet

Rektor beslutar om att fastställa inriktning för KTH:s lärmiljöer enligt bilaga 1.

Ärendet

Bakgrund

Av *vision och övergripande mål för KTH* (V-2023-0668) framgår att KTH:s utbildning ska vara av högsta kvalitet och internationellt konkurrenskraftig. Attraktiva och ändamålsenliga campusmiljöer, där studiemiljön är trygg och kännetecknas av ett rikt och inkluderande studentliv, är en förutsättning för att uppfylla målet.

Universitetsstyrelsen beslutade i november 2023 om lokaliseringen av verksamhet vid KTH:s campus (protokoll nr 6/2023, V-2023-0821). Beslutet innebär att verksamhet flyttas från Södertälje och Kista till KTH Campus och KTH Flemingsberg. Rektor har beslutat om programdirektiv för omlokalisering av verksamhet vid KTH:s campus (V-2024-0084) och om tillägg till direktivet. Efter ledningsgruppens internat den 5-6 november 2024 fick *Framtidens utbildning* i uppdrag att ta fram ett inriktningsbeslut för KTH:s lärmiljöer.

Beredning

Förslaget till inriktningsbeslut har bland annat beretts i grundutbildningsutskottet (möten den 20 februari och den 25 mars 2025), fakultetsrådet (protokoll nr 2/2025) och tillsammans med Framtidens utbildnings referensgrupp inom verksamhetsstödet (möten den 3 mars, den 24 mars och den 19 maj 2025). Inför beslutet har förslaget diskuterats i central samverkansgrupp (möte den 7 maj 2025).

Detta beslut har fattats av rektor Anders Söderholm efter föredragning av programledare Anna Jerbrant. Närvarande vid beslutet var universitetsdirektör Kerstin Jacobsson, biträdande universitetsdirektör Fredrik Oldsjö, ordförande för Tekniska högskolans studentkår Gustav Heldt och mötets sekreterare Annette Grahn.

Denna handling har hanterats digitalt och är därför inte undertecknad.

Bilaga 1: Inriktningsbeslut för KTH:s lärmiljöer

Sändlistarektor@kth.seprorektor@kth.sevicerektor för forskning och vicerektor för internationella relationer genom vicerektorer@kth.sedekanus@kth.seprodekanus@kth.seskolchef-lista@kth.seuniversitetsdirektor@kth.seavdelningschefer/kanslichefer inom verksamhetsstödet genom ud-ledningsrad@kth.segrundutbildningsansvariga genom gruansv-lista@kth.seforskarutbildningsansvariga genom fuansv-lista@kth.seutbildningsadministrativt ansvariga genom utbadm-lista@kth.seinternrevisionen@kth.seTekniska högskolans studentkår genom ordf@ths.kth.seregistrator@kth.seExpeditionsdatum:

2025-06-03

Inriktningsbeslut för KTH:s lärmiljöer

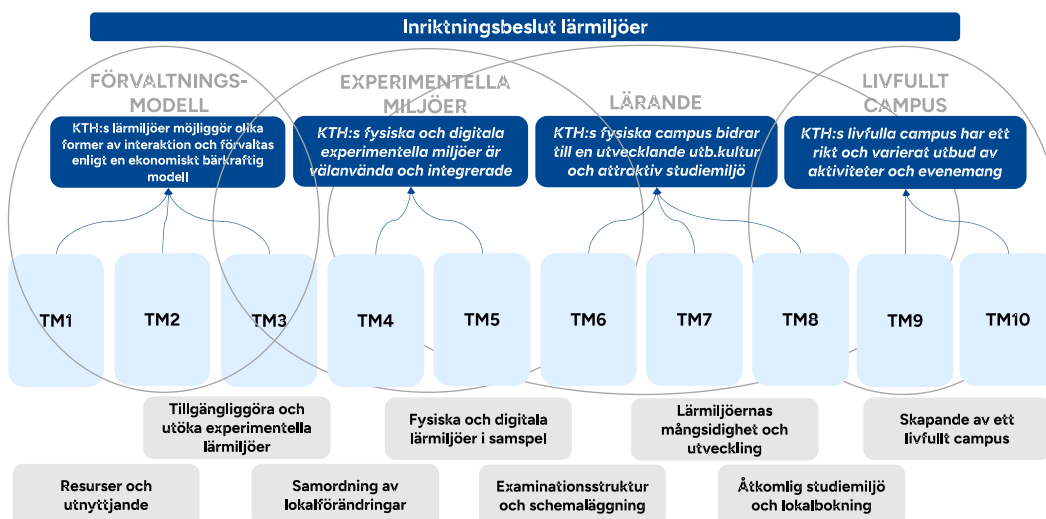
Enligt KTH:s vision och övergripande mål 2024–2028 ska KTH:s utbildning vara av högsta kvalitet och internationellt konkurrenskraftig, och KTH:s forskning ska vara internationellt ledande och ha stort genomslag. Attraktiva och ändamålsenliga campusmiljöer för studenter och medarbetare är av stor vikt för kvaliteten verksamheten. KTH:s utbildningsmiljöer ska vara flexibla och tillförlitliga för att möjliggöra olika former av interaktion och ska utformas så att alla studenter får undervisning i experimentella lärmiljöer under sin utbildning. KTH ska också skapa förutsättningar för kompletta akademiska miljöer och ändamålsenlig organisering av laborativa miljöer.

Inriktningsbeslutet syftar till att stärka kopplingen mellan KTH:s vision och övergripande mål och den långsiktiga utvecklingen och omformningen av både KTH:s fysiska och digitala lärmiljöer. Av KTH:s verksamhetsplan 2025–2027 (V-2024-0988) framgår att KTH under 2025 ska fortsätta arbetet i enlighet med universitetsstyrelsens beslut att koncentrera verksamheten till färre campusområden.

Åtaganden, uppdrag och åtgärder utifrån inriktningsbeslutet hanteras via ledningens och verksamheternas reformagendor. Prioriterade steg utifrån inriktningsbeslutet bör vara att:

1. Formulera och etablera en förvaltningsmodell både för de digitala och fysiska lärmiljöerna.
2. Etablera ett gru-lokalutskott som kan analysera och bereda de underlag för gru-lokalförändringar som KTH:s lokalråd fattar.
3. Utveckla de fysiska utrymmena så att de enkelt kan anpassas till nya pedagogiska metoder och e-lärande tekniker, med fokus på interaktivitet och kollaboration.
4. Alla studenter har möjlighet att få tillgång till utrustning, labbmiljöer och makerspace som stimulerar prototyputveckling och experiment.
5. Möjliggöra flexibla studie- och arbetsformer genom tillgång till digitala resurser och verktyg oavsett plats och utbildningsval.

Arbetet har identifierat åtta lärmiljöutmaningar, tio taktiska mål och fyra strategiska mål som alla sammantaget bidrar till förbättringsåtgärder inom fyra kluster av aktuella verksamhetsutmaningar. Hur dessa delar hänger ihop beskrivs i visualiseringen nedan:

Lär miljö utmaningar

Flera olika utredningar det senaste året har identifierat utmaningsområden där det finns ett stort behov av handlingsplaner och åtgärder. Utmaningsområdena är utgångspunkt för inriktningsbeslutets strategiska och taktiska mål.

Resurser och utnyttjande: KTH upplever ekonomiska utmaningar med ökade kostnader för lokaler och saknar en hållbar ekonomisk modell. Beslutsprocesser som kopplar samman lokaler, pedagogiska ställningstaganden och campusutveckling behöver utvecklas.

Tillgänglighet och expanderings av experimentella lärmiljöer: Det finns behov av experimentella lärmiljöer (som makerspace), men kostnader och finansieringsfrågor försvårar tillgängligheten och en eventuell expansion. En tydlig målbild och handlingsplan för experimentella lärmiljöer behöver tas fram och en finansieringsmodell utformas så att kostnader och finansieringsfrågor inte begränsar tillgänglighet och möjligheten att utveckla och utöka experimentella miljöer.

Samordning av lokalförändringar: Ett koordinerat planeringsarbete behövs för att samordna förändringsbehov utifrån olika behov kopplat till undervisning, flytt av verksamhet, ändamålsenliga säkerhetslösningar för att skapa ett tryggt och säkert KTH (gällande fysisk säkerhet, verksamhetssäkerhet, säkerhetsskydd, informationssäkerhet, personsäkerhet och krishantering).

Fysiska och digitala lärmiljöer i samspel: KTH:s lärmiljöer bör utvecklas som ett organiskt, integrerat system där digitala och fysiska komponenter pedagogiskt genomtänkt kompletterar och förstärker varandra. För att detta ska vara möjligt krävs både digitala och fysiska lärmiljöer av hög kvalitet, samt att lärare och studenter har förtrogenhet i att använda dem. Digitaliseringen påverkar undervisning och examination och behövs för att stödja autentisk undervisning och bedömning.

Examinationsstruktur och schemaläggning: Nuvarande examinationsstruktur med långa anmälningstider, obegränsade antal examinationstillfällen och avsaknad av närvarokrav påverkar både KTH:s kostnader och användningsgraden av våra undervisningssalar. Schemaläggningen, och därmed lokalanvändningen, försvåras ytterligare av faktorer som att det saknas en begränsning av antal obligatoriska timmar/läsår för olika program samt att campusbaserade examinationer kan få vara allt ifrån 1-6 timmar långa.

Lärmiljöernas mångsidighet och utveckling: KTH:s lokaler har både en social och pedagogisk funktion. Den nuvarande utformningen av lärosalar är främst lärarcentrerad och det finns önskemål om större flexibilitet. Både AV-utrustning och möblering måste enklare kunna anpassas till flera olika pedagogiska undervisningsformer. Önskemål från studenter och personal behöver samlas in kontinuerligt för utveckling av salarna.

Åtkomlig studiemiljö och lokalbokning: Det finns en brist på studieplatser och grupprum för studenter, och många salar är idag inte tillgängliga i den utsträckning som studenterna behöver dem. Detta påverkar studenternas möjlighet att studera på campus utanför kontorstid. Lärare har också liten möjlighet att boka lokaler utifrån undervisningens behov, då studentantalet styr lokalfördelningen. Det behövs större närhet mellan kontor, grupprum och fikarum för oplanerad interaktion och lärande mellan studenter och lärare.

Skapande av ett livfullt campus: Ett livfullt campus är viktigt för KTH:s vision, där kunskap möter gemenskap och studenter utvecklas. Därför behöver utbudet av aktiviteter och service på campus öka, inklusive fikaförsäljning, matlagningsmöjligheter, konserter och utställningar.

Förbättra tillgången till studieplatser som kan användas utanför kontorstid och utforska samarbete med externa aktörer i närmiljön.

Strategiskt långsiktiga mål

Inriktningsbeslutet specificerar både strategiska och taktiska mål. Skillnaden mellan målformuleringarna är att de strategiska målen ger en mer övergripande långsiktig riktning (bör uppnås inom 5 - 7 år) medan de taktiska mål specificerar mer konkreta steg som bör kunna uppnås inom en kortare tidshorisont.

1. KTH:s lärmiljöer möjliggör olika former av interaktion, undervisning och examination genom att vara ekonomiskt bärkraftiga, tillgängliga, flexibla och tillförlitliga.
2. KTH:s fysiska och digitala lärmiljöer är välanvända samlingsplatser där KTH:s experimentella miljöer är en integrerad del i alla utbildningar och bidrar till att stärka studenternas tvärvetenskapliga ingenjör-/arkitekt-/lärarfärdigheter.
3. KTH:s campus uppmuntrar till möten, samarbete för studenter, lärare, forskare och personal, vilket bidrar till en utvecklande utbildningskultur och en attraktiv studiemiljö i undervisning och studievardagen.
4. KTH:s campus ska ha ett brett utbud av aktiviteter och evenemang som gör att studenter, lärare, forskare och personal naturligt interagerar och samarbetar. De lokaler som KTH:s studenter själva har rådighet över utgör kärnan i studentlivet och lägger grunden till livslånga nätverk.

Taktiska mål

För att KTH:s utbildningar och lärmiljöer ska vara av högsta kvalitet och internationellt konkurrenskraftiga bör följande steg tas inom 1 - 3 år (SX betyder att det taktiska målet är kopplat till Strategiskt mål X):

1. Utforma nya och justera befintliga miljöer med flexibla och varierade lösningar för att stärka pedagogiska och studiesociala mål vid både planerade och spontana läraktiviteter och möten. (S1)
2. Öka användningen av undervisningslokalerna genom att implementera ett flexibelt schemaläggningssystem som anpassas efter pedagogiska metoder, gruppstorlekar och behovet av variation i läraktiviteter (S1)
3. Säkerställa långsiktig ekonomisk hållbarhet för GRU-lokaler, och digitala lärmiljöer, genom att utveckla en transparent och robust beslut- och finansieringsmodell som täcker drift, underhåll och nödvändiga investeringar för att möta framtida behov. (S1)
4. Göra experimentella undervisningsmiljöer tillgängliga och trygga så att studenter, lärare, forskare och personal kan experimentera och förverkliga sina idéer. (S2)
5. Säkerställa långsiktig utveckling och tillgänglighet av digitala verktyg och resurser som stödjer pedagogisk innovation och ökad flexibilitet. (S2)
6. Utveckla digitala verktyg i samspel med pedagogisk utveckling för att främja aktivt och flexibelt lärande. (S3)

7. Differentiera de studieplatser som erbjuds så att de stödjer olika studieformer (ensamstudier, parallellstudier, grupparbete, digital undervisning på distans) (S3)
8. Utveckla integrerade lösningar där digitala och fysiska lärmiljöer bildar hybrider som stödjer tillgänglig, flexibel och pedagogiskt sammanhängande utbildning. (S3)
9. Utveckla varje campus till dynamiska mötesplatser som aktivt främjar social interaktion, samarbete och lärande mellan studenter och personal. (S4)
10. Implementera tydliga mätetal och analysmetoder för att kontinuerligt utvärdera och förbättra effektiviteten och nyttjandegraden av lärmiljöerna, med differentiering mellan schemalagd användning och annan användning. (S4)